

DE TIPI

**Onderzoek naar de leefsituatie en huidige
kwaliteit van leven van ouders en kinderen
die het Tipi-programma hebben doorlopen**

Jachna Beck

Evelien Van Rompaye

Promotor: Prof. Dr. Wouter Vanderplasschen

Tipi-medewerkers: Luca Littera en Evy Storme

Inhoud

1. Probleemstelling
2. Gegevens rond leefsituatie
3. Kwaliteit van leven
4. Perspectieven van de ouders

1. PROBLEEMSTELLING

Waarom een onderzoek?

- De Tipi werd in 1996 opgericht vanuit een nood aan een integrale opname voor moeders en kinderen.
 - Vrouwen bleken ondervertegenwoordigd in de Therapeutische Gemeenschap.
 - Ze haakten sneller af omdat ze gescheiden waren van hun kind.
- De Tipi biedt vandaag ouders de mogelijkheid om samen met hun kind opgenomen te worden. Moeders en vaders krijgen de kans om niet louter aan hun drugproblematiek te werken, maar ook aan de relatie met hun kind. Bovendien worden eventuele ontwikkelingsproblemen van het kind ook behandeld.
- Hoe kunnen we dit Tipi-programma evalueren?

Proces

- We stelden een vragenlijst op met:
 - een aantal feitelijke vragen over de leefsituatie,
 - een aantal vragen omtrent de inschatting van de ouders over hun kwaliteit van leven op verschillende levensdomeinen,
 - en ten slotte, een aantal open vragen over de relatie tussen ouder en kind, opvoeding en ontwikkeling, de aanwezigheid van een sociaal netwerk en een korte evaluatie van de Tipi.
- We baseerden onze vragenlijst voor de feitelijke vragen op de *EuropASI*, voor de vragen rond kwaliteit van leven op de *Lancashire* vragenlijst en voor de open vragen vertrokken we vanuit het begrip *veerkracht*.
- We stelden een telefonische vragenlijst op voor de ouders waarvan we geen interview konden afnemen.
- We stelden een verkorte telefonische vragenlijst met drie vragen op voor een persoon uit het sociaal netwerk.

De Tipi-ouders en kinderen

- 39 ouders en 44 kinderen. 35 ouders hadden hun kind fulltime bij zich. Bij 4 ouders was er sprake van co-ouderschap.

Karakteristieken	Aantal	Percentages
<u>Geslacht ouder</u> (N=39)		
Man	2	5,1 %
Vrouw	37	94,9 %
<u>Geslacht kind</u> (N=44)		
Jongen	19	43,2 %
Meisje	25	56,8 %
<u>Verblijf in TG</u> (N=39)		
1996-2000	11	28,2 %
2001-2005	9	23,1 %
2006-2011	19	48,7 %

Karakteristieken	Aantal	Percentages
<u>Leeftijd ouder tijdens opname (N= 39)</u>		
20-25 jaar	7	17,9 %
26-30 jaar	17	43,6 %
31-35 jaar	9	23,1 %
36-40 jaar	6	15,4 %
<u>Leeftijd kinderen tijdens opname (N=44)</u>		
0-2 jaar	16	36,4%
3-5 jaar	17	38,6 %
6-7 jaar	6	13,6 %
8 jaar en ouder	5	11,4 %

2. GEGEVENS ROND LEEFSITUATIE

**Demografische gegevens, opnamegegevens
en gegevens rond huidige situatie**

- We bevroegen
 - 24 ouders persoonlijk: de volledige vragenlijst (N=24);
 - 3 ouders via de telefoon: de telefonische vragenlijst (N=27);
 - voor 7 ouders was er contact met een persoon uit het sociaal netwerk: de verkorte telefonische vragenlijst (N=34).
- ➡ we verzamelden informatie over 34 ouders met in totaal 38 kinderen!
- Vijf ouders hebben we via geen enkele weg kunnen bereiken. Het was eveneens onmogelijk om een persoon uit hun sociaal netwerk te bereiken. Dit omdat er een gebrek was aan recente contactgegevens. Deze ouders komen uit de eerste periode (1996 -2001) van het Tipi-programma.

Periode verblijf in TG

	1996-2000	2001-2005	2006-2011	Totaal
Alle ouders (N=39)	11	9	19	39
Steekproef (N=34)	6	9	19	34
Bevraagde ouders (N=27)	4	7	16	27
Ouders bereikt via sociaal netwerk (N=7)	2	2	3	7

Demografische gegevens

Karakteristieken	Aantal	Percentages
<u>Geslacht ouder (N=34)</u>		
Man	2	5,9 %
Vrouw	32	94,1 %
<u>Leeftijd ouder heden(N=34)</u>		
25-30 jaar	11	32,3 %
31-35 jaar	9	26,5 %
36-40 jaar	7	20,6 %
41-45 jaar	6	17,7 %
46-50 jaar	1	2,9 %
<u>Geslacht kind (N=38)</u>		
Jongen	17	44,7 %
Meisje	21	55,3 %
<u>Leeftijd kind heden (N=38)</u>		
0-5 jaar	8	21,1 %
6-10 jaar	13	34,2 %
11-15 jaar	13	34,2 %
16-20 jaar	4	10,5 %

Opnamegegevens

Karakteristieken	Aantal	Percentages
<u>Verblijf in TG (N=34)</u>		
1996-2000	6	17,6 %
2001-2005	9	26,5 %
2006-2011	19	55,9 %
<u>Leeftijd ouder tijdens opname (N=34)</u>		
20-25 jaar	7	20,6 %
26-30 jaar	16	47,0 %
31-35 jaar	7	20,6 %
36-40 jaar	4	11,8 %
<u>Leeftijd kind tijdens opname (N=38)</u>		
0-2 jaar	13	34,2 %
3-5 jaar	16	42,1 %
6-7 jaar	6	15,8 %
8 jaar en ouder	3	7,9 %

Gegevens over de huidige situatie

Karakteristieken	Aantal	Percentages
<u>Woonsituatie kind</u> (N=38)		
Kind bij ouder	28	73,7 %
Kind niet bij ouder	10	26,3 %
<u>Gebruik in afgelopen maand</u> (N=31)		
Alcohol (> 5 eenheden)	2	6,4 %
Medicatie op doktersvoorschrift	5	16,1 %
Cannabis	3	9,7 %
Andere illegale drugs (*)	3	9,7 %
Niet gespecificeerd	3	9,7 %
(*) 2 personen die illegale drugs gebruiken, gebruiken meerdere middelen.		
Werkend		
Volwassenonderwijs	12	44,4 %
Arbeidsongeschikt	4	14,8 %
Werkloos	6	22,2 %
(N=27)	5	18,6
Partner (N=24)		
	11	45,8 %
Samenwonend met partner (N=27)		
	7	25,9 %
Ondersteunende vrienden (N=24)		
	20	83,3 %
Slachtoffer van lichamelijk geweld (N=24)		
	4	16,6 %
Proces verbaal voor bezit van drugs in afgelopen jaar (N=27)		
	3	11,1 %

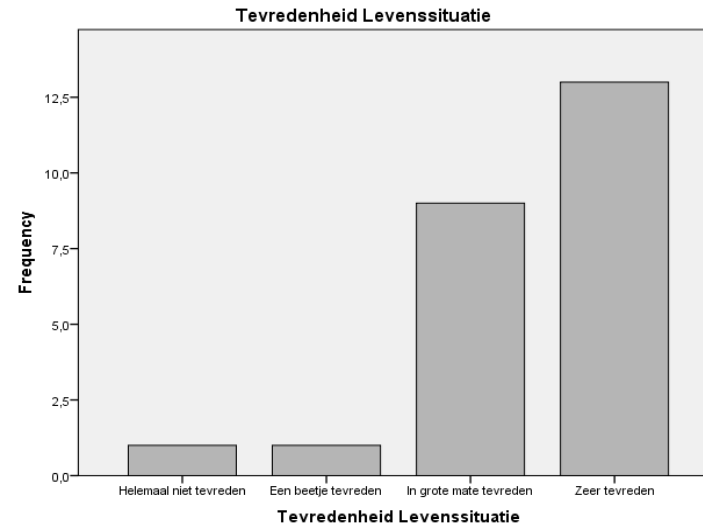
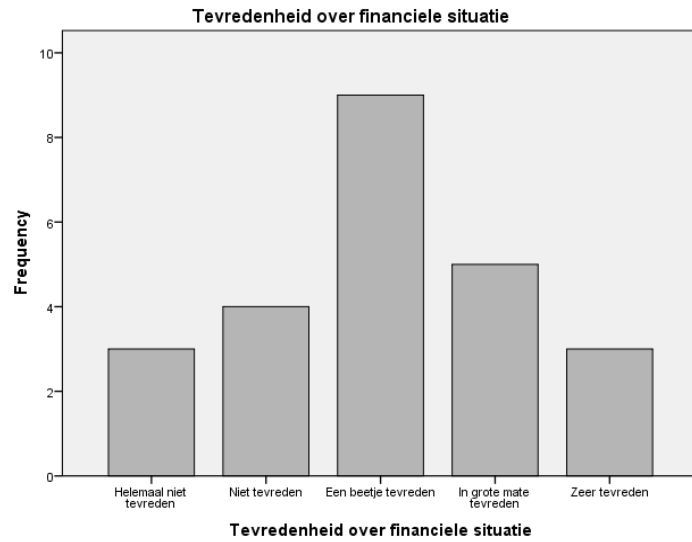
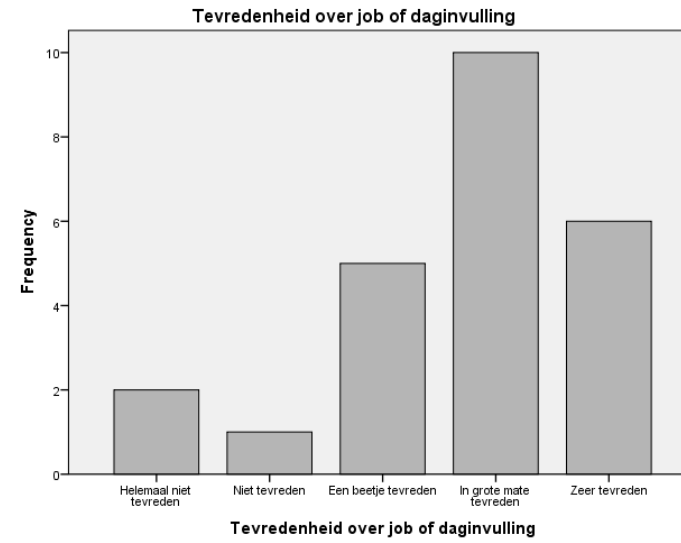
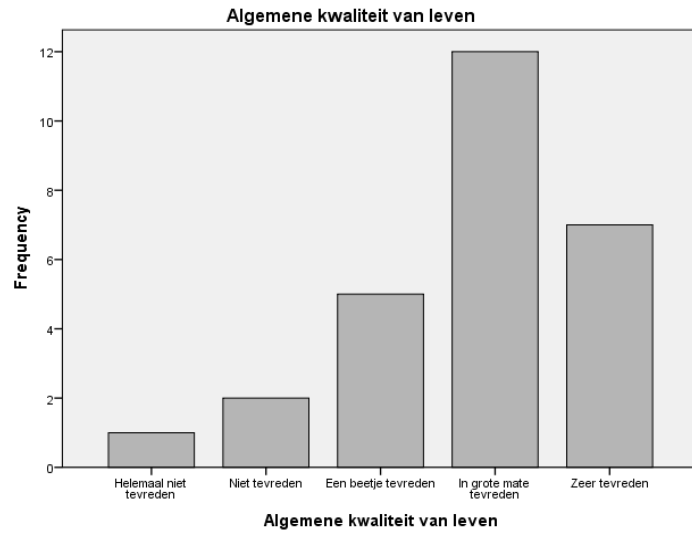
Ouder en kind en de hulpverlening

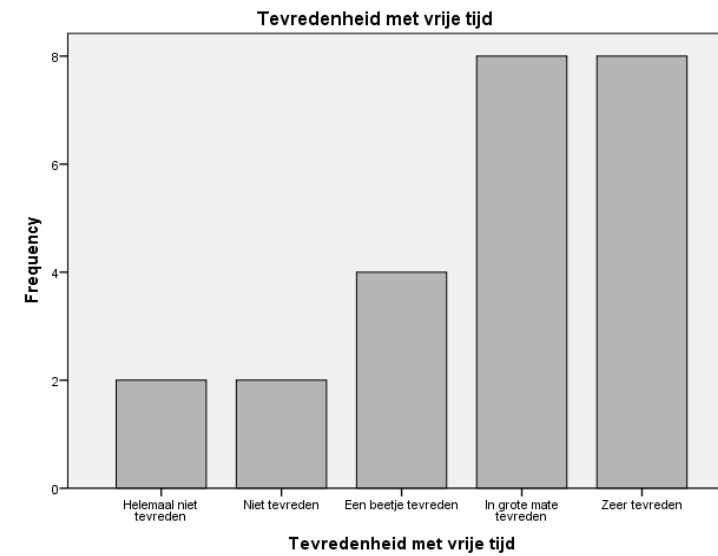
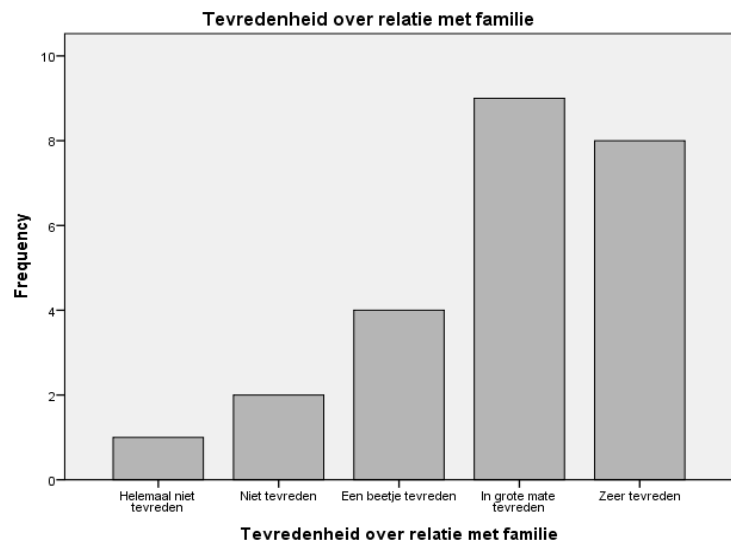
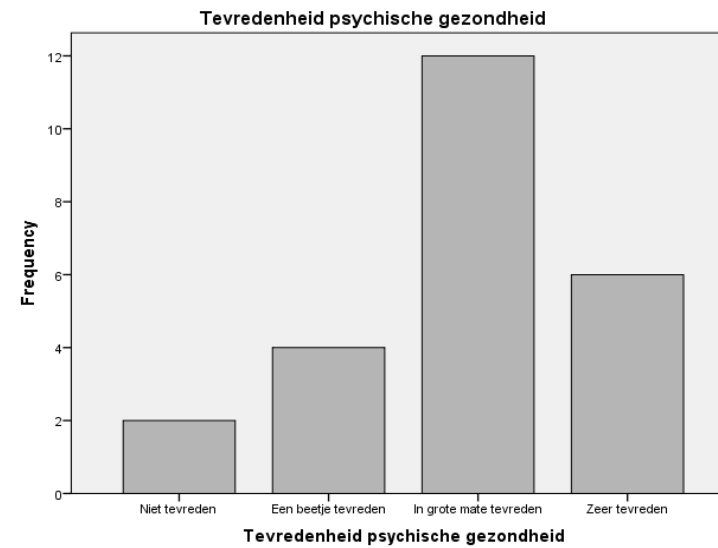
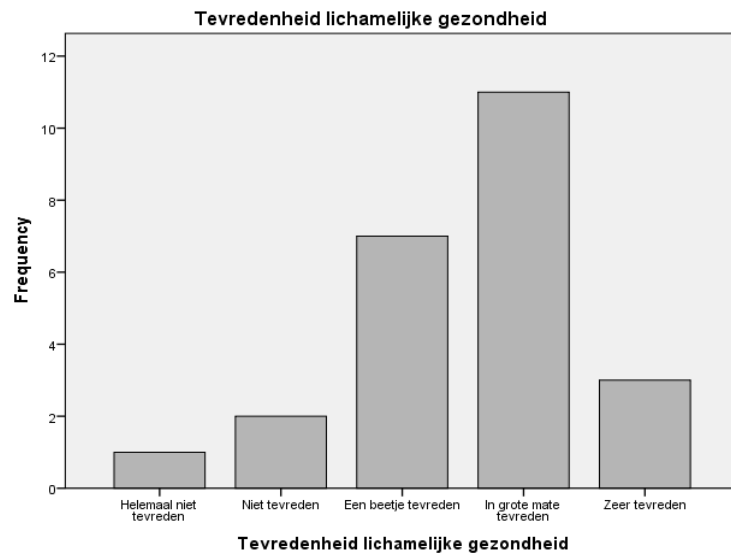
Karakteristieken	Aantal	Percentages
Begeleiding van de ouder voor druggerelateerde problemen (N= 24)	10	41,7 %
Nood aan begeleiding in de opvoedingstaak (N=24)	10	41,7 %
Kind in begeleiding (N=29)	9	31,0 %

3. KWALITEIT VAN LEVEN

Hoe schatten de ouders hun kwaliteit van leven in?

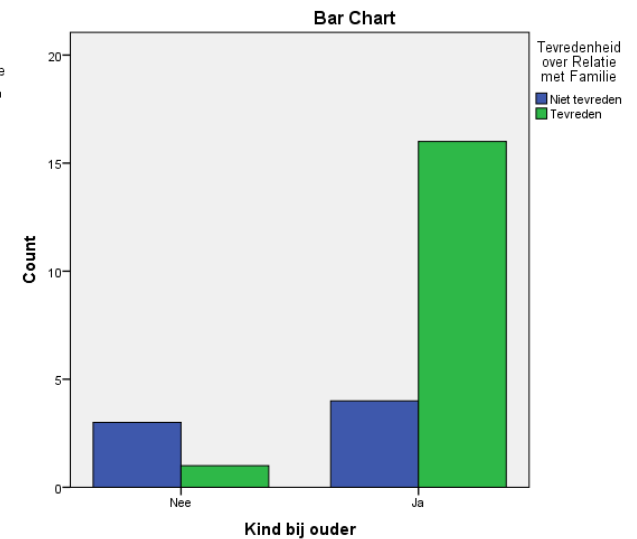
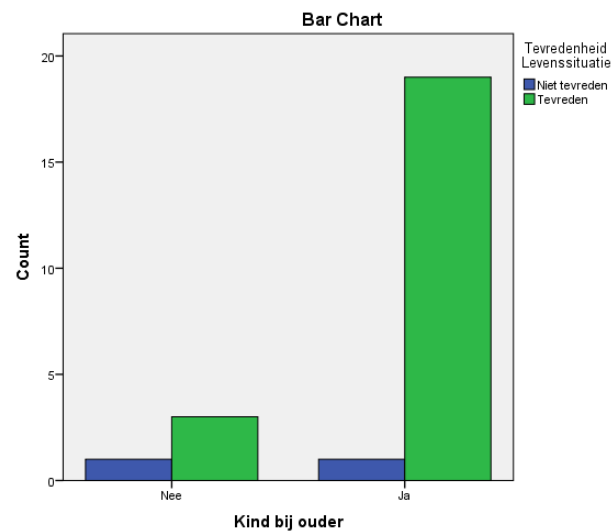
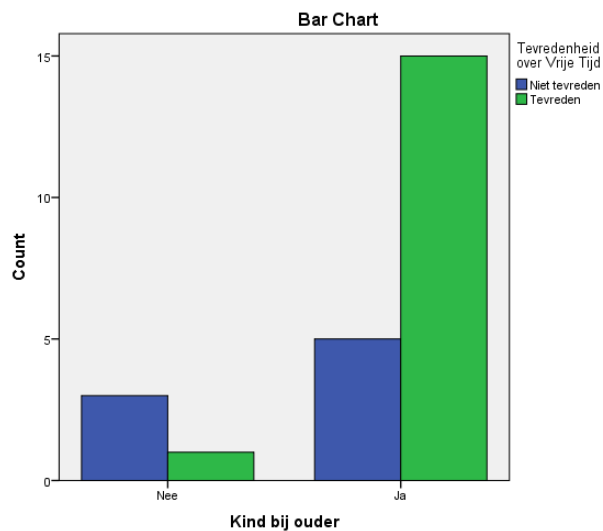

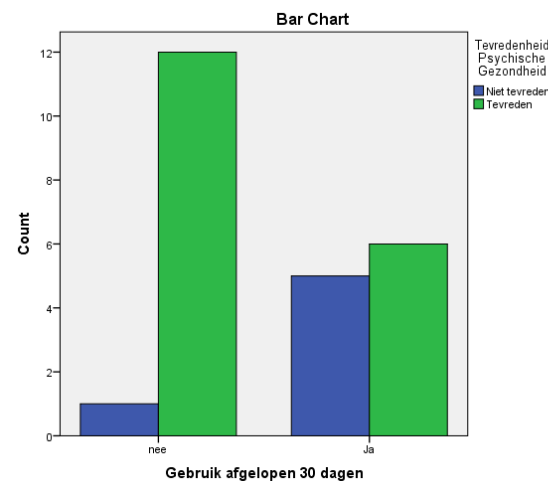
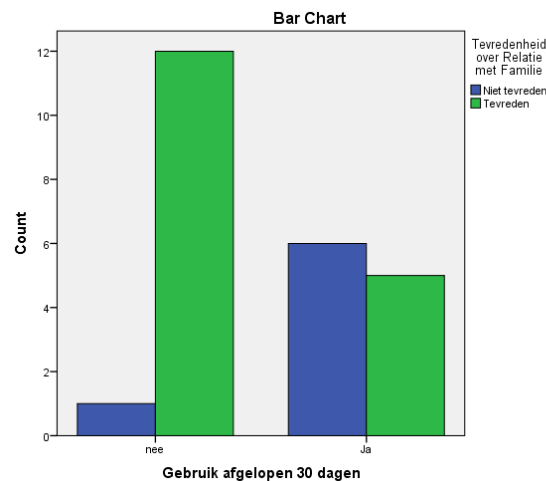
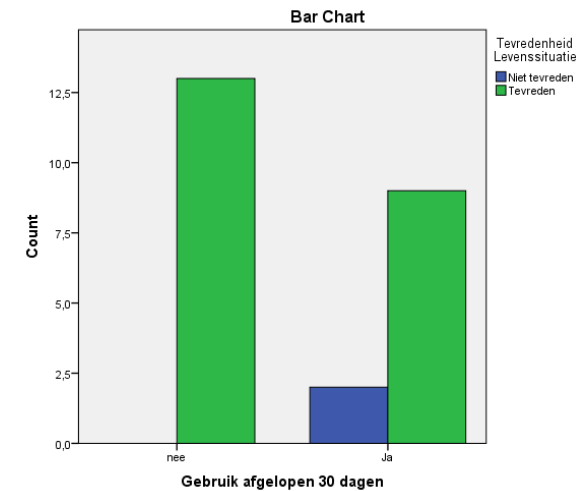
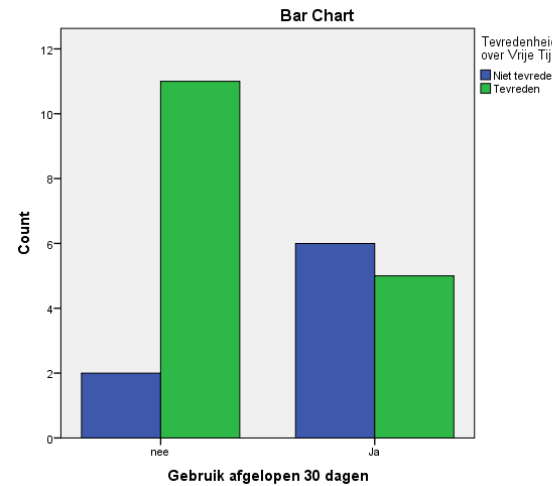
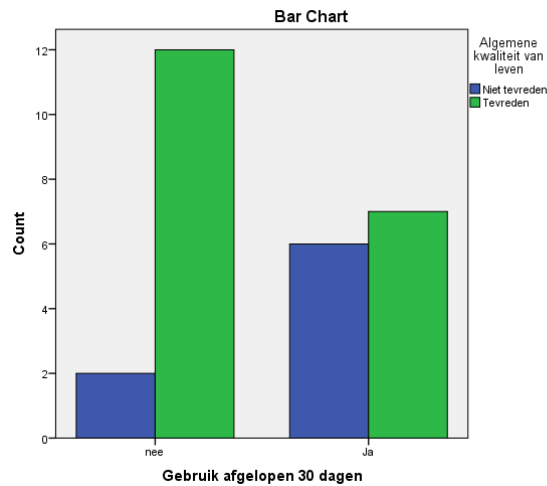
Samenwonen met het kind

Het samenwonen met het kind lijkt een invloed te hebben op de vrije tijd, de levenssituatie en de relatie met de familie.

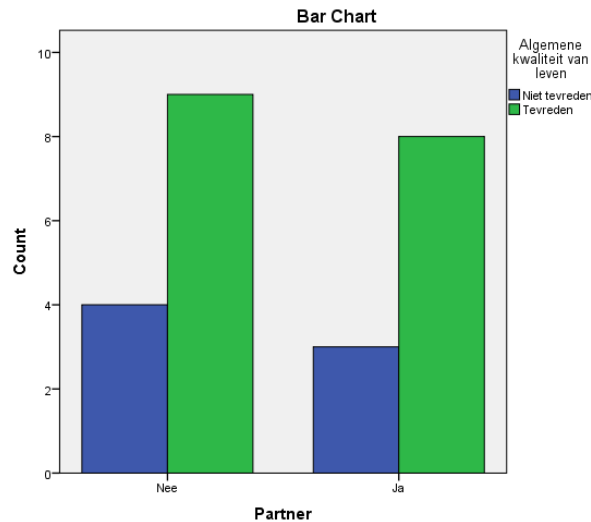
De invloed van gebruik

Het gebruik (van illegale drugs, maar ook alcohol, cannabis en medicatie) lijkt een grote invloed te hebben op de algemene kwaliteit van leven, de vrije tijd, de levenssituatie, de relatie met de familie en de psychische gezondheid.

Aanwezigheid partner

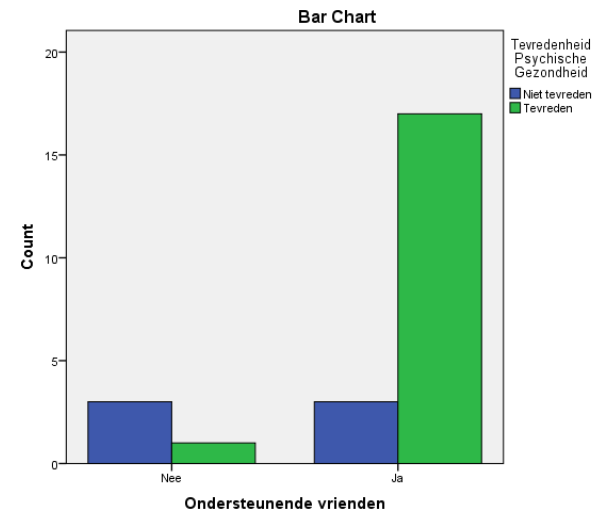
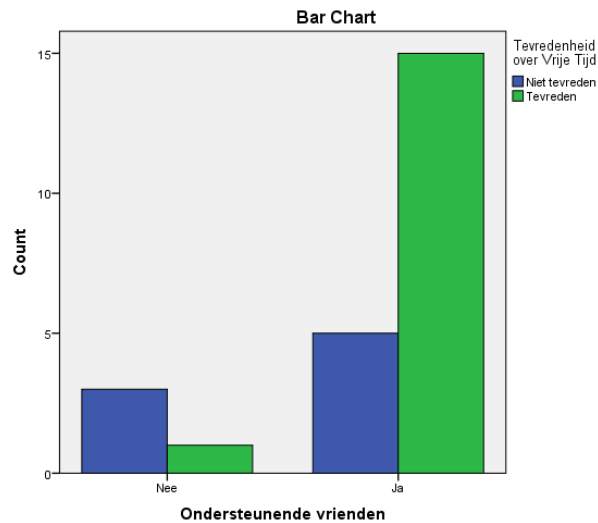
De aanwezigheid van een partner lijkt geen invloed te hebben op de algemene kwaliteit van leven en op de verschillende tevredenheidsdomeinen.

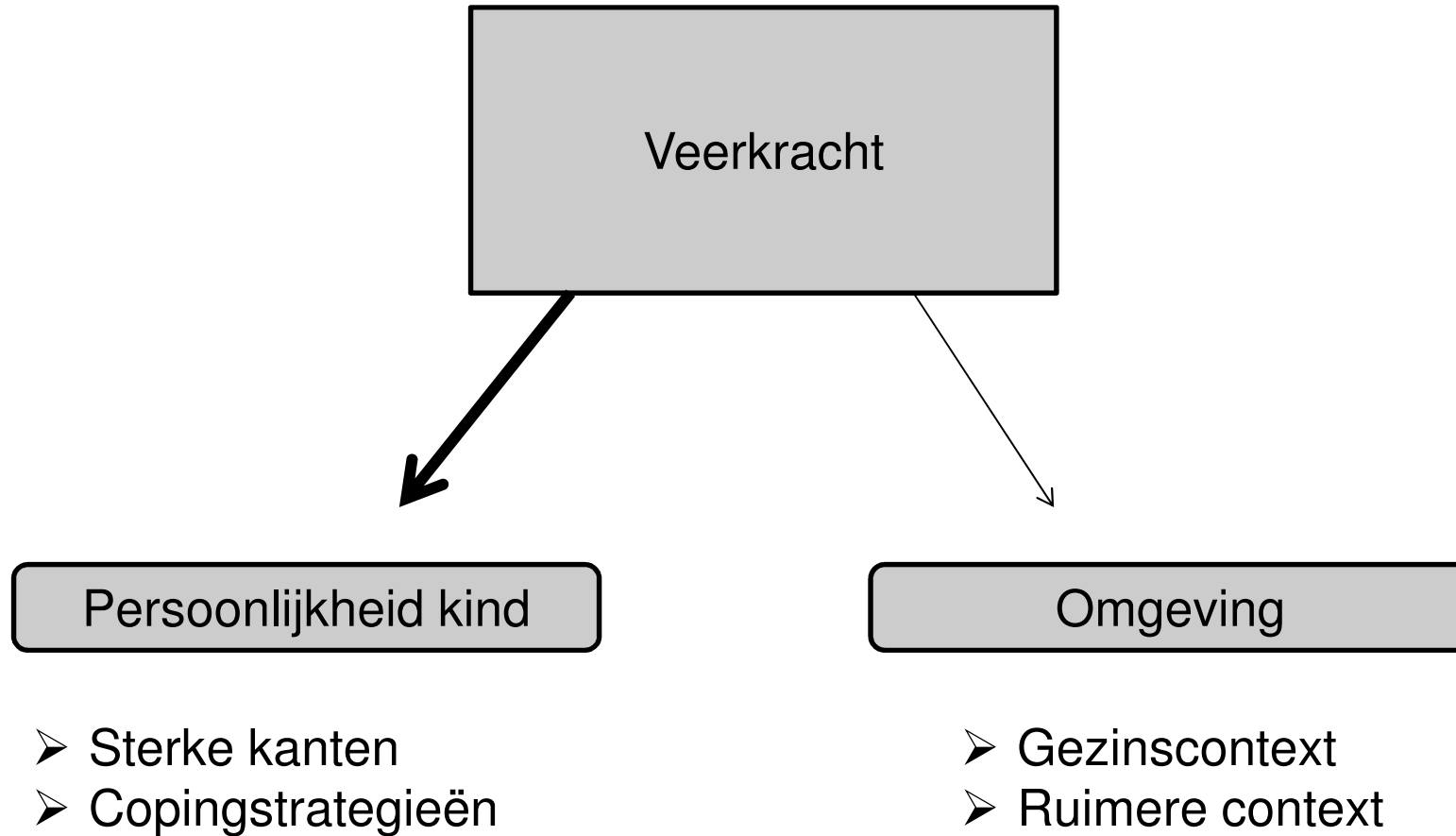
“Ik voel dat het wel lastig is dat ik alle dagen alleen ben met haar en dat er geen papa is die ’s nachts eens op staat. Het is altijd voor mij. Dat ervaar ik wel de laatste tijd, dat ik begin te snakken naar een man in mijn leven die ook eens papa kan spelen.”

De aanwezigheid van ondersteunende vrienden

Het hebben van ondersteunende vrienden lijkt een invloed te hebben op de vrije tijd en de psychische gezondheid.

4. PERSPECTIEVEN VAN DE OUDERS

1. Veerkracht: persoonlijkheid kind

1.1 Sterke kanten

“Hij kan goed praten. Hij is heel rechte door en kan zijn gevoelens goed benoemen.”

“Hij kan soms ook zorgend zijn voor mij. Als ik verdrietig ben, komt hij ook bij mij zitten. Ik voel dat hij er ook is voor mij.”

“Ze is ook zelfstandig. Ze is dikwijls bezig en ik mag haar dan niet helpen, want ze wil het zelf doen.”

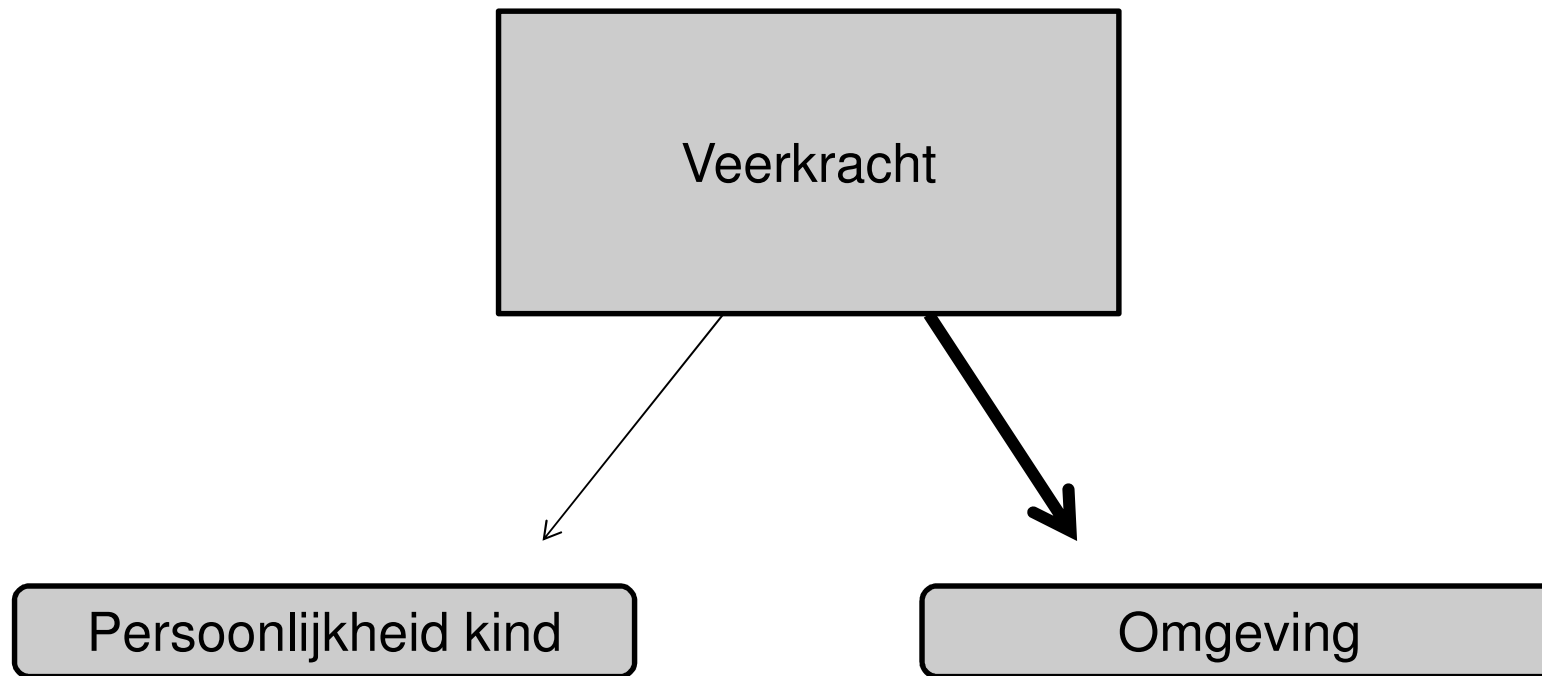

1.2 Copingstrategieën

“Dan moet ze eens kunnen praten. Ze heeft eigenlijk niet veel nodig, gewoon een goeie babbel.”

“Soms gaat ze eens naar haar kamer, soms houdt ze zich met iets bezig, ze laat het dan even zakken.”

- Sterke kanten
- Copingstrategieën

- Gezinscontext
- Ruimere context

2. Veerkracht: omgeving

2.1 Gezinscontext

- Ouder-kindrelatie
- Opvoeding: vaardigheden en stijlen
- Familierituelen

➤ Ouder-kind relatie

➤ Band met ouder die werd bevroegd

“Het zal sowieso wel anders zijn omwille van het feit dat we alleen zijn, we hebben een hechte band.”

“Ik moet soms opletten dat ik niet teveel begrijp, zodat ik geen vriendin word. Maar dat is zo moeilijk.”.

“Vroeger in mijn gebruik keek ik niet meer naar hem om en nu wil ik wel zoveel mogelijk weten van hem. Vroeger hij speelde maar en ik lag hier maar, ik wist van niets eigenlijk. En nu weet ik wel.”

“Mijn band, dat is mijn kind, dat is mijn schat. Door haar heb ik mijn leven veranderd, voor haar.”.

➤ Band met andere biologische ouder

“Ik heb voornamelijk aangegeven dat zijn papa niet voor zichzelf zorgen en daarom kan hij ook niet voor ons zorgen.”.

➤ Opvoeding: vaardigheden en stijlen

➤ Monitoring

➤ Consequentie

“Ik kan wel neen zeggen maar zij heeft zo een lief snoetje”

➤ Invloed moeilijkheden op opvoeding

“Je bent bang om fouten te maken”

“Iedereen zegt dat ik hem teveel vertroetel.”

➤ Familierituelen

“Wij doen alles samen.”

2. Veerkracht: omgeving

2.2 Ruimere context

- Band met familie
- School
- Vrienden

Bedankt voor jullie aandacht!

